

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik. izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 10. decembra 1897.

List 49.

Kapela.

Žarko solnce sveti skozi okno.
Zlate žarke siplje na oltar ...
Ah kapela, ah kapela bela,
Taka bila nisi še nikdar!

In te rože, te cvetlice pestre,
Ki oltarje, stene ti krase ...!
Ko tako te gledam v krasu tvojem,
Pred oltar se grudim nehote.

Pred stopnjami tiho, tiho molim
In raz lice brišem si solze ...
Oh, kapela, tako in še lepše
Bilo nekdanj moje je srce.

Solnce je nebeško v njem sijalo,
Cvetel bujno v njem pri cvetu cvet...
Mrak je padel ... solnce se je skrilo
Nežno cvetje je otresel svet. —

Žarko solnce skozi okno sveti
Cvetne rože krasijo oltar ...
V mojem srcu pa spet giblje cvet se
Mrtvi cvet, ugasli solnca žar ...

I. Kés.

Adventne slike.

Sinajska gora.

Videli smo zadnjič, kako globoko so padli narodi v poganstvu, kako da so zašli od Boga. Le jeden narod ostal je Bogu zvest, bil je narod izraelski. A tega narod izraelski ni zaslužil sam, temveč Bog mu je dodal to čast prav po milosti. Iz tega naroda naj bi se rodil po mesu obljubljeni Odrešenik in Izveličar. Bog hotel je, da govorimo po človeško, prepričati, da ne bi se človeštvo spozabilo prav popolnoma in ne tavalo samo v senci in temi, marveč da bi imelo neko

oporo, nekega voditelja, neko luč. To izvoljeno ljudstvo imelo je biti čuvar Božjega razodetja, nekak duhovniški narod nasproti drugim narodom.

Postal pa je ta narod takole: Pravičnega Abrahama je Bog izpeljal iz domovine, ker se je tam širilo malikovalstvo in se je tudi zaneslo v njegovo družino. Peljal ga je v prelepo deželo kanaansko in mu jo obljubil. Obljubil mu je pa tudi obilo potomstva: „Tvoj zarod bom namnožil, kakor prab zemlje“ (Gen. 13, 16.). Dal mu je tudi sina Izaka ter ga velel obrezati, v znamenje zaveze, katero je Bog sklenil z Abrahamom. Gotovo je bila to velika čast za Abrahama, da je Vsegamogočni sam njega odločil za očeta velikega naroda in sklenil z njim zavezo, obljubivši njegovim otrokom prelepo kanaansko deželo. A vrh tega obljubil mu je še to, da bode iz njegovega potomstva rojen Izveličar sveta: „In v tvojem zarodu bodo oblagodarjeni vsi narodi zemlje“ (Gen. 22, 18). Vse te obljube ponovil je Bog tudi Izaku in Jakobu. Jakobovi mlajši šli so v Egipt in tam ostali dolgo časa; sprva godilo se jim je dobro, a kmalu so jih začeli kralji egiptovski hudo stiskati. Izraelci, tako so se namreč sedaj imenovali Jakobovi mlajši, morali so mnogo prestati. A ker so ostali Bogu zvesti in niso pozabili obljub, ktere je dal očakom, zato jih je Bog z močno roko izpeljal iz Egipta ter s čudeži povečal svoje ljudstvo. Izraelov vodnik bil je v tem času Mojzes. Vodil jih je po Božjem povelju skozi rudeče morje in po puščavi do gore Sinaj. Tukaj dal je Bog svojemu ljudstvu raznovrstne postave ter sklenil z njim vnovič zavezo. Ustavimo se tudi mi pri tej gori in pogledjmo, kakšna je bila

stara postava, kakor jo imenujemo, in kako je pripravljala na Kristusa, Izveličarja.

Stara postava dana je bila po Mojzesu, da bi se izvoljeno ljudstvo v čast prihodnjemu Odrešeniku prav posebno posvetilo in na njegov prihod pripravilo. Kakor posodo, v katero hočemo kaj lepega in imenitnega položiti, poprej dobro očistimo in tudi olepšamo, če treba, tako naj bi tudi izraelsko ljudstvo, iz kterega je hotela druga Božja oseba meso nase vzeti, bilo prav posebno sveto. Bog je to ljudstvo sam izvolil v ta namen in zato mu je hotel dati potrebnih pripomočkov, da ljudstvo doseže ta vzvišeni namen. Izraelci naj bi bili sveti in posvečeni ne samo zunanje, ampak tudi znotranje. Postava, katero so prejeli na Sinajski gori, imela je pred vsem obvarovati jih zmot in malikovanja tujih ljudstev. Zato naj bi častili pravega Boga, strah pred njim vspodbujal naj bi jih k čednostnemu življenju in odvrčeval od greha. Ker je pa imel iz tega ljudstva priti Odrešenik, zato je bilo vrh tega še treba, da se je vera v prihodnjega Izveličarja ravno v tem ljudstvu ohranila krepka in živa. Kakor vidimo, je bil pred vsem namen postave obrnjen popolnoma na Kristusa.

To nam bode pa še bolj razvidno, ako pogledamo, kaj je postava sama obsezala, kakšne so bile te zapovedi, zadevajoče vnanjo službo božjo in slednjič zapovedi, ki so uravnavale razmerje ljudij med seboj in med Bogom, imamo toraj v stari zavezi npravne, obredne in sodnijske zapovedi. Kako so te pripravljale na Odrešenika? —

Bog je zapisal tudi v srca poganov nekaj npravnih postav, imenujemo jih naravne, ker so človeku že po naravi znane. Take postave so: Časti Boga, spoštuj stariše, daj vsakemu svoje, ne ubijaj. Pravim: te zapovedi znane so bile tudi poganom, vedeli so, da morajo tako delati in ne nasprotno. A če vkljub temu niso tako delali, je bila temu kriva po grehu popačena človeška narava, ki je te naravne postave tako-rekoč zbrisala in pokrila.

Bog je pa svoji dobrotljivosti Izraelcem te naravne zapovedi še enkrat izrecno ponovil in jih tudi zapisal na kamenite plošče, da bi nikdar in nikoli ne pozabili tega, kar vedo celo pogani. Te zapovedi veljajo tudi nam, vsak otrok ve in zna deset božjih zapovedij. Zato te zapovedi za Izraelce niso bile nič novega, ampak le obnovitev že znanega.

Da bi pa bilo izvoljeno ljudstvo zaradi Kristusa, ki je imel iz njega iziti, prav posebno sveto, bilo je treba, da se še tesneje združi in

zjedini z Bogom, zato mu je Bog dal poleg npravnih zapovedij tudi še obredne. Te zapovedi kazale so, kako naj se Bog v tistem času časti zunanje, ob jednom pa so bile tudi zmožne, naprej kazati na Odrešenika. Te zapovedi so bile silno različne in mnogotere. Govorilo so deloma o daritvah, krvavih in nekrvavih, žgavnih in klavnih, mirovnih in spravni; pri vseh teh daritvah, ki so bile natanko predpisane, spominjali naj bi se darovalci-Izraelci Odrešenika, ki bode v resnici zadostil za grehe, kar daritve niso mogli. Obravnavale so tudi razne obrede, ki so predpodoba zakramentov nove zaveze, n. pr. velikonočno jagnje, obreza. Govorile so dalje o svetih rečeh, o sv. šotoru, ki je bil predpodoba naših cerkva, o sv. posodah itd. Vsi ti obredi služili so deloma v to, da so z njimi Izraelci častili Boga, deloma pa da so se spominjali prihodnjega Izveličarja. Zakaj pa je bilo toliko obrednih postav, povpraša morebiti kdo? Tudi to ima svoj pomen. S tem, da je Bog Izraelcem naložil mnogobrojne in raznovrstne obrede, hotel je najprej prepričati, da ne bi zabredli v malikovalstvo sosednih narodov, ker bi jih držala mnogoličnost obredov in bi zaradi njih velikega števila tudi ne imeli časa misliti na malikovanje, slednjič naj bi pa Izraelci vedno in vedno imeli Boga pred očmi. Poleg tega pa je Bog s tem nameraval tudi to, da bi bila skrivnost včlovečenja, ki ponuja toliko snovi za premišljevanje, upredpodobljena na razne načine.

Stara postava obsegala je tretjič sodnijske postave. Te so uravnavale razmerje med ljudstvom in Bogom, pozneje med ljudstvom in kraljem razmerje izvoljenega ljudstva do drugih narodov. Poleg tega kazale so še na Kristusa in njegovo razmerje do cerkve, kazale ga v predpodobah kot mogočnega kralja.

Obredne in sodnijske postave bile so samo za Jude obvezne, le oni so jih morali spolnovati. To pa zato, ker je bil njih namen pripravljati ljudstvo na Mesijo in je posvečevati. Kakor hitro pa je Jezus Kristus prišel na zemljo in dal novo postavo, bile so vse predpodobe spolnjene in priprave so odpadle, z njimi seveda obredne in sodnijske postave. Tako vidimo, kako zelo je Bog skrbel za svoje izvoljeno ljudstvo, kako skrbno je je pripravljal na Onega, ki ga je obljubil že v raju. Kaj primerno imenujejo bogoslovni učenjaki vse te uredbe in naprave stare postave „gospodarstvo zveličanja“ (oconomia salutis). Kakor dober hišni oče previdno in modro gospodari, da prerediti otroke in vzgoji, tako je tudi Bog bil dober gospodar v hiši Jakobovi, da jo je pripeljal k zveličanju. Prav

jasno in lepo kaže se nam v tem modrost Vsegamogočnega, kateremu je tudi najmanjša stvarca služila v dosego tega namena. In če je Bog tako skrbel za ljudstvo, katero mu je neštete dobrote povračevali z nehvaležnostjo, in ki še ni bilo odrešeno z krvjo Jezusa Kristusa, koliko bolj mora skrbeti za nas, za ktere je sam Sin Božji pretil svojo dragoceno kri. Kako so vzdihovali pravični stare zaveze po nebesih, a jih niso dobili, čakati so morali 4000 let, da jih je Izveličar odprl, med tem ko so nam odprta vedno. Kako zelo moramo tedaj mi biti Bogu Očetu in Bogu Sinu hvaležni, ki sta nam podala tako velike dokaze svoje ljubezni, kako hvaležni Bogu sv. Duhu, ki je z milostjo napolnil vse človeštvo. — Izraelci, katerim je Bog tako rekoč ograbil pota, da bi prav gotovo ne zgrešili svojega cilja, ti so porabili vsako priliko, da so mu postali nezvesti. A kljub temu jih Bog zavrgel ni, ampak, dasi jih je hudo tepel, poslal jim je nov pripomoček, da se pripravijo na Odrešenika.

Kako vzvišen in svet je redovniški stan.

Govoril na novi maši č. g. P. Engelberta Pollak-a v Tržiču, dne 15. avg. 1896.

J. N. Renier.

•Ako hočeš popolen biti, idi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in boš zaklad imel v nebesih.▪
Mat. 19, 16.

(Dalje.)

„Učenik, kaj naj storim, da zadobim večno življenje?“ Tako je vprašal oni mladenič v sv. evangelju Izveličarja. „Spolnuj zapovedi“, mu je odgovoril Gospod, a pristavil je še: „Ako pa hočeš popolen biti, prodaj kar imaš — in boš zaklad imel v nebesih, potem pridi in hodi za menoj.“ Ko je mladenič to slišal, je šel žalosten proč, imel je namreč veliko premoženja. Njegovo samoljublje se je strastno oklenilo svetnega imetja, ni ga mogel zapustiti, da bi hodil prost svetnih skrbi za Gospodom na potu popolnosti.

Po svoji sv. cerkvi je tudi Tebe, prečastiti novomašnik, vprašal Kristus: Ako hočeš popolen biti in v redu sv. četa Frančiška vse svoje dni posvetiti Bogu, zapusti vse, kar imaš, postani reven iz ljubezni do mene, in potem pridi in pojdi za menoj. — Da, zapustiti moraš vse nobena stvar ne sme biti tvoja lastnina. Obleka, katero nosiš, kruh, ktere ga ješ, vodo, katero piješ, glej, vse to ni več tvoje, ampak vse to prejmeš kot miloščino od samostana. To, dragi moji je sveto uboštvo, s katerim je Kristus obogatil svet; to je ona zaničevana čednost, ktera krasí s svojim bleskom Kristusovo cerkev in ki napolnuje izvoljene duše z neminljivim bogastvom. To sv. uboštvo, da govorim s Tvojim redovnim očetom sv. Frančiškom, sedi sicer kot nepoznana, zavržena kraljica v cestnem prahu, in njeni prijatelji hodijo zaničljivo mimo nje in je ne pozdravljajo. In vendar si Ti, o Jezus, ko si stopil iz nebes na zemljo, si iz-

volil sv. uboštvo za svojo nevesto in od nje dobivaš popolne otroke za nebesa. Ta Tvoja nebeška nevesta, o mili Jezus, je bila navzoča v revni sobici, ko si postal v najčistejšem telesu meso, ona je slovela poleg Tebe v zapaščenih jaslicah, ona Te je vedno spremljevala na Tvojih potih, ona je stala poleg Tebe v svitem bojnem orožju, ko si se bojeval na križu z grehom za naše izveličanje, ona te je objemala v smrtnih težavah in v njenih rokah si izdihnil svojo sv. dušo. To svojo ljubo nevesto, sv. uboštvo, je zapustil Jezus svojim izvoljencem na zemlji kot najlepši, najpopolnejši delež. In ta najboljši del si izvolil brez strahu tudi Ti, prečastiti novomašnik, in zakaj bi se tudi bal? Le človek, ki strastno hrepeni po bogastvu, se mora bati in strah mu hodi za petami, kakor spremlja slaba vest hudobnega, strah, da bi se zmanjšalo njegovo premoženje. V Tvoji duši pa ni prostora za tak strah. Kaj bi ti mogli vzeti, da bi se radi te zgube užalostil? Tvoje bogastvo? Saj nimaš bogastva; Tvoje deščino? Saj si se hladnokrvno odpovedal dedščini; Tvoj dom? Celi svet je tvoj dom ali bolje, kraj Tvojega proganstva, in če te vprašam, kje je Tvoj dom, z mirnim srcem lahko vzdigneš svojo roko navzgor rekoč: „Nebesa so moj dom!“ Da si Jezusa dobil, si vse drugo zaničeval. Jezus Kristus je Tvoje bogastvo, On Tvoja dedščina, On Tvoj dom, On Tvoj oče in mati. Jezus Kristus je po izreku Tvojega redovnega očeta Tvoj Bog in Tvoje vse: Deus meus et omnia!

Težko je človeškemu samoljubju se odpovedati svetu in zapustiti zemeljsko imetje, a, da govorim s sv. Gregorjem, še težje je človeku „zapustiti samega sebe in se darovati Bogu.“ In vendar zahteva ravno ta dar Bog od redovnika. „Daj Bogu, karkoli hočeš,“ pravi sv. Avguštin, „ako mu ne daš samega sebe, ga ne more razveseliti noben drug dar in naj bi bil še tako velik.“ Kaj pa daruje človek, ako daruje samega sebe? On daruje svoje telo in svojo dušo, svojo čutnost in svojo prosto voljo. V našem telesu pa gospoduje vsled podedovanega greha mesenost nad duhom in duh je uklenjen v sponah mesa. Te verige mora človek, ki se daruje Bogu, raztrgati, on mora podjarmiti mesenost duhu in podvreči svojega duha Bogu. Kakor pa postava mesa najbolj nasprotuje postavi duha, tako se je tudi svet vselej in vsikdar najbolj zaganjal v ta sveti dar, v dar večnega devištva, neuskrunjene čistosti, katero zahteva sv. cerkev od redovnikov. Gospodova beseda se je spolnila, da ne bodo vsi umeli evangelija sveta, ampak le oni, katerim bo dano od Boga. In zakaj toži in jadikuje toliko današnji svet? Ali obžaluje morda one nesrečne mladeniče, ki so se zgubili med svetom, ki so napravili svojo nedolžnost in postali žalostne žrtve zapeljivosti sebi v nesrečo, svojim starišem v sramoto in žalost? Ali obžaluje svet žalostno usodo marsikterega moža, ki je do smrti navezan na ničvredno ženo, ktera mu greni življenje, da mu potekajo dnevi v nesrečnem zakonu in mu postanejo lasje sivi pradžasom? ne, svet vsega tega ne vidi. Le tedaj, ako se kak blag mladenič, kaka izvoljena devica Bogu posveti in zadovoljnost, mir in srečo v samostanu išče, le tedaj ni konca tožbam, in tedaj se ne ustavlja jok in žalost. — Blagor Tebi, častiti novomašnik, da se nisi dal premotiti, da si zaničeval pota sveta in si po-

gumno izvolil apostoljsko pot krščanske popolnosti. V svetem veselju si daroval svoje deviško srce Bogu in sklenil, da mu hočeš čisto služiti v redovni obleki sv. Frančiška. — Ako Te to ni strašilo, potem te tudi tretji dar ne bo strašil, ktereга Bog zahteva od Tebe v redovniškem stanu, da se namreč popolnoma odpoveš svoji lastni volji. Raztrgati moraš spone lastnega nagnjenja, lastne razsodnosti, lastnega hotenja in v sveti, popolni pokorščini moraš spolnovati vedno voljo svojih viših, in v tej volji videti moraš voljo Božjo. Kar je Jesus rekel Petru, to bo tudi tebi veljalo: Dokler si bil mlajši, si se sam opasoval in šel, kamor si hotel; odslej te bo pa drug opasal in te popeljal, kamor ti nočeš. (Jan. 21, 18) V redovni hiši, kjer boš bival med svojimi brati, vladal bode hišni red, kakoršen je vladal v hiši stotnikov, ki je dejal Jezusu: Imam vojščake pod seboj in rečem temu: Idi, in gre; in onemu: Pridi, in pride; stori to, in stori! Zakaj, karkoli redovna pravila ukažejo ali predstojniki velevajo, to mora redovnik storiti precej, brez godrnjanja, brez notranje nevolje, čisto v duhu sv. pokorščine. Daroval si Bogu svojo lastno voljo, a ravno s tem si dosegel pravo prostost, „ki vlada le tam, kjer je Duh Gospodov.“ (2. Kor. 3, 17.)

Cvetica iz rajskega vrta.

(Dalje.)

Bližalo se je „žeganje“. Ta dan ni nikdar minul brez šumnih veselja in plesa. Iz cele okolice je drlo ljudstvo skupaj. To je hotel Vianney odpraviti. Pa kako začeti? — Spomnil se je onega mesta v sv. evangeliju, ki pravi, da se neka vrsta hudičev da izgnati le z molitvijo in postom. Zato se je postil in molil noč in dan. Razven tega pa je tudi na prižnici mirno in jasno povedal svoje misli. Ni zmerjal in razgrajal, ker se je držal načela, da se mora rana zdraviti z oljem in vinom, a ne z žolčem in jesihom. „Življenje je resna stvar, in čas, ki ga preženete s plesom, je ukraden Bogu. Če bi videli, kdo je z vami na plesišču, nikdar ne greste tja. Ko je nekoč sv. Eligij nesel sv. popotnico k bolniku, je šel mimo neke hiše, kjer so plesali. Jeden plesalcev pravi tovarišem, naj pokleknejo, drugi pa začne Boga preklinjati. Ko svetnik to sliši, zakliče k nebu za maščevanje. Plesalci padejo mrtvi na tla. Svetnik jih zopet obudi in prosi Boga, naj jim dá videti, kakšna je njihova družina. In obujeni so videli, da so v družbi samih hudičev. Da, dragi moji, na plesišču je ravno toliko hudobcev, kakor plesalcev.“ Še bolj kakor njegove besede pa so govorile njegove solze v spovednici, kjer je prosil mlada dekleta, naj puste pregrešno razveseljevanje že zaradi mater, ki točijo doma britke solze, dočim se one vrté.

Žeganje je bilo pred vrati. Ljudje so glave stikali in radovedno povpraševali, kaj bo. Vodja plesalcev prosi župana dovoljenja. A stari mož je držal možko besedo, ki jo je dal župniku in ni privolil. A to ni nič pomagalo. Dovolilo je višje oblastvo. Župnik je jokal in zdihoval. Drugi dan po službi Božji se otvori ples. Veliko gledalcev se je zbralo. A urezali so se. Nobene deklice ni bilo, čeprav so upali, da jih bo dovolj. Seveda sedaj je bila vsa zanimivost pri kraji. To je bilo zadostilo užaljenega župnika, ki se je sedaj lotil družega vprašanja, od

ktereга zavisi časna in večna človeška sreča. Pripraviti je hotel svoje podložne, da bi tudi nedeljo praznovali in posvečevali, kakor se spodobi. „Glejte, dragi kristjani! Človek je iz duše in telesa. Bog je ustvaril oboje, in vsakemu je določil čas za delo, a tudi čas počitka. Šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj! tako je rekel Stvarnik. To je temeljni zakon, ki naj uravnava vse človeško delovanje.“ Tako je govoril Vianney in zraven še pristavil: „Dve stvari peljeta naravnost v uboštvo: nedeljsko delo in pa tatvina.“ Tudi te besede so padle na dobro zemljo. Blagostanje se je množilo. Pozneje, ko se je priselilo mnogo tujcev in so se začeli razni obrti, so se ravno tako vsi ravnali po nasvetih župnikovih. Le vedno vozarjenje in prevažanje ljudij ob nedeljah mu ni bilo všeč. Skušal je i to zatreti, a ni šlo. V nedeljo v osmini presv. Rešnjega Telesa se pripelje neki omnibus. V diru prisopeta konja do cerkve. Ko pa sta vštric vrat, skozi ktere se je videlo sv. Rešnje Telo, se kakor bi trenil ustavita. Voznik ju tepe in spravlja naprej, a zastonj — konja stojita, tako pripovedujejo verodostojne priče, nepremakljivo, kakor Belaamova oslica. Od tega časa se je tudi to zboljšalo.

Z nedeljo so v zvezi tudi gostilne, ki so bile in so še velika rana za človeško dušno življenje, zlasti ob nedeljah. Če se polnijo gostilne, se praznijo hiše božje. Dve gostilni ste bili v Arsu ob prihodu Vianney jevem, ki sta pogubno uplivala na župljane. Novi duhovni oče je tudi o tej stvari govoril z ljudmi, in gostilničarja sta kmalu zaprla svoje pasti, ker ljudje niso več šli na njihovo vabo. Ob nedeljah so rajši hodili k maši, večer so preživeli doma, in po noči so mirno spali.

Da bi pa tudi pospeševal novo življenje v župniji, je popravil cerkev, da bi ljudje tem rajši hodili molit. Ko je prišel v Ars, je bila cerkev zelo revna. Zato je najprej popravil velik altar na svoje stroške. Sedaj pa, ko je bil altar lep, je bilo treba tudi vse drugo prenoviti. Tudi cerkveno upravo bi bil rad zboljšal, a zmanjkalo mu je denarja. Toda Božja roka mu je pomagala. Brat grofice, bogat mož v Parizu, zve o delovanju Vianney jevem, in mu pošlje iz Pariza lep tabernakelj, svečnike, banderov, monštranco, mašne obleke in družega potrebnega. Tako je okrasil Vianney hišo Božjo. In če bi ga bil sv. Hijeronim poznal, bi bil tudi o njem rekel kakor o Nepocijanu: Oskrbel je, da se je veliki oltar lesketal, da ni bilo na stenah prahu, da je bil tlak pometen, zakristija snažna, in da so se posode blesketale.

Cerkev je tudi povečal s peterimi kapelami, ktere je dal prizidati. Prva je bila posvečena njegovemu patronu sv. Janezu Krstniku; kakor pripovedujejo, se je našemu župniku prikazal ta svetnik nekoč med sv. mašo, in mu rekel, da hoče v tej cerkvi posebno češčen biti. Ali je to resnično ali ne — Vianney je samo enkrat malo ciknil na to — tega ne vemo, pač pa je gotovo to, kar se je zgodilo pozneje, ko je bila kapelica dozidana. Vianney ni mogel delavcev plačati, ker je ves denar razdal revežem. A kaj stori? Vzame rožni venec v roke in gre žalosten na izprehod. Prišedšemu iz vasi se približa jezdec, ga prav prijazno pozdravi in ga vpraša po zdravju. „O nisem bolan, ali vender mi je tako hudo. Kapelo sem sezidal, sedaj pa ne morem plačati.“ Takoj pa ga je bilo sram radi teh prosjaških

besedij in že hoče dalje. Zdaj pa vzame tujec iz žepa 25 zlatov in mu jih da. „Tukaj imate potrebni denar. Spominjajte se me v molitvi.“ In v diru je šel jezdec svojo pot. To je bilo prvič, da je Vianney dobil denar skrivnim potom. Kapele sv. Filomene, Ecce homo in pa angeljev varuhov kapele ne bom popisoval. Umetnikovo oko bi ne dobilo v njih nič umetninskega, vendar se je njih zgodilo mnogo čudežev. Posebno kapela sv. Filomene je bile 30 let kakor ovčja kopel v Bethezdi, o čemer priča sto in sto spominkov.

Tako je Vianney po zunanje skrbel, da je v srcih svojih ovčic vzbujal in množil pobožnost, in jih vodil na pravo pot. (Dalje sledi)

Misijonska poročila.

Prednja Indija.

(Konec.)

Ko so bile sestre in otroci v varnosti, sem tekkel po istem potu nazaj, da vidim, kako je z mojimi kristjani. V največjem dežju so prebili celo noč z drugimi ljudmi na prostem. Spovedal sem jih, krstil katehumene, molil sem z njimi ter jim obljubil, da jih drugi dan zopet obiščem. Grozno kričanje se je čulo po vsi okolici, ktero se je pri vsakem sunku še pomnožilo. „Duai, duai,“ — molite, molite, — je klicalo vse povprek; Indi so letali z bobni sem in tja ter klicali k svojemu Ramu, glavnem bogu v ti okolici, drugi so klicali hudiča na pomoč, nekteri so peli pobožne pesmi, vmes pa so jokali otroci, in žene so pele mrtvaške pesmi, — človek bi zblaznil.

Drugi dan sem prišel zopet k njim; najprvo seveda k svojim kristjanom, ki so si napravili z bambusovih in palmovih vej nekake koče, — potem pa sem hitel dalje v Shello. Človeka bi se polastil pri tem pogledu obup! Vlačili so iz razvalin mrtvece in ranjence. Mnogo ranjencev so morali prepustiti njih usodi, kajti velikanskih skal, ki so jih le deloma pokrivalo, ni bilo mogoče na noben način odvaliti. Nekdo je sedel pod skalo, ki je bila visoka kot cela hiša, popolnoma nepoškodovan; skozi majhno odprtino je klical na pomoč; nosili so mu jesti in piti, — a rešiti ga niso mogli. Drugi dan so ga našli mrtvega; najbrže je umrl od strahu.

Mnogo jih je bilo na tak način živih pokopanih; živeli so morda še po več dnij, toda rešiti jih nismo mogli, — od gladu in strahu so poginili. — Četrty dan je dež prenehal, in tudi potresni sunki so bili redkejši; šel sem torej zopet v Shello, da rešim iz razvalin svoje hiše, če je še kaj ostalo. Delal sem v silni vročini cel dan; dušil me je mrliški duh, udarjal mi je na uho neprestani jok bednih prebivalcev; a našel nisem razven svoje puške in nekaj knjig ničesar. — Še vedno sedimo vrhu gore v koči; s svojimi ljudmi ne morem strani, kam neki? Saj je povsod jednako; ne preostaja nam drugega, kakor da čakamo, da jenja grozni potres. Ali bode sploh kedaj prenehal? Danes je preteklo že 15 dnij, in vendar se ponavljajo močni sunki še vedno. Največje zlo je pa to, da nimam denarja; izvlekel sem sicer izpod kamenja svojo denarnico, ki pa je bila, kakor navadno — prazna. Ker je zadela nesreča vso okolico, pač ne morem pričakovati pomoči

od blizu. Vse naše misijonske postaje so razrušene, čeprav je Shella vsled svoje lege najbolj porušena.

Pred lakoto smo sicer obvarovani, ker imamo dovolj krompirja; včeraj nam je prinesel moj katehist celo veliko svinjo. Kar potrebujemo neobhodno za življenje, imamo sicer še sedaj; ali kaj potem? Kaj postane z našim misijonom, ki je tako lepo cvetel in obljuboval lepih sadov? Vspeh vsega našega truda, vseh skrbi je z jednim mahom uničen; samo kristjani so nam še ostali, in teh ne moremo pustiti samih v potrebi. Sicer bomo pogumno vstrajali na mestu, kamor nas je privedla previdnost, toda brez podpore ne bode to dolgo časa mogoče.

Razgled po svetu.

Dunaj. Badeni je odstopil. Dolgo časa se je ustavljal pritisku nemških razgrajčev in socijalnih demokratov, a nazadnje se je moral vendar udati videč, da ni skoro življenja varen. Kakor grabežljivi volkovi tako so razsajali nemški „olikanci“ v zbornici. Kaj je kazalo drugega nego zopet zaključiti državni zbor. Cesar je vsprejel ostavko celega ministerstva ter naročil liberalcu Gautschu, da naj sestavi novo ministerstvo. Dobili smo je; večinoma so novi možje bili prej ministerski uradniki. Velikansko veselje je zavladalo med Nemci, ki so zvedeli, da je Badeni odstopil. Nepopisni izgrede so se vršili po raznih mestih. Dunaj, Praga, Gradec, Celovec in Maribor bili so centrum, kjer je razgrajala podivjana nemška druhal. Zlasti so se odlikovali mlečnozobi dijaki in visokošolci, ki so s svojimi profesorji pobijali okna slovenskih in tudi nemških katoliških družin. Mnogo so trpela župnišča. Dubovniki niso bili življenja varni. V Celovcu je napadla lačna druhal bogoslovnico ter metala kamena vanj. Tudi niso prizanesli v Celovcu in Mariboru knezoškofijskima palačama. In mestni župani so odobraval to početje, policisti so mirno gledali te izgrede. Povsodi so razsvetljevali okna, celo uradniki, ki bi morali stati nad strankami in se boriti za pravično stvar, so podpihovali ljudstvo in jim vzgled dajali. In kaj stori novi ministerski predsednik Gautsch? Za izgrede, katere so povzročili Nemci, se ni zmenil ter jih molče odobraval. Ko pa so v Pragi tudi Nemci dali povod, so se Čehi vzdramili ter pobili nekaj oken. To pa je zagrizenemu liberalcu Gautschu odveč. Telegrafično je izdal „nagel sod“, po katerem naj bi se vsi nemirneži kaznovali. Po tem je dovoljeno razgrajča takoj prijeti ter ga brez zaslišanja v teku treh ur umoriti. Da vlada med Čehi vsled tega podlega sredstva velika razburjenost, je umevno. Ali nimamo Slovani istih pravic kot Nemci? se li ne bomo smeli braniti, ako nas sovražnik napada in nismo več življenja varni? — S takimi sredstvi je začel sedanji predsednik svojo službo. Ako bode prišel na ta način do svojega cilja, dvomimo, a slišali bomo kmalu, da nikakor ne. Pravijo, da je ogerski ministerski predsednik poslal 20 000 delavcev na Dunaj, da naj ondi razgrajajo.

Rim. Neki časopis je prinesel poročilo, da je vseh katoličanov 200 milijonov. To število je precej napačno in prenizko. Še več nego pred 10 leti je poročal „Osservatore Romano“, da je vseh katoliča-

nov 250—275 milijonov. Sedaj jih je gotovo okrog 300 mil. Seveda jih je med temi prav mnogo, ki so le po imenu katoličani, žive pa še slabše nego pagani.

Sv. oče zopet priporoča podporo katoliškim listom. Sprejel je v avdijenci načelnika katoliških družb in uradnika katoliškega lista „Bortina“ iz Toskane. — Gotovo so taki listi velevažnega pomena ravno v sedanjih časih, ko se od vseh strani blati in napada katoliška cerkev. Skoro v vsakem večjem mestu nahajamo židovske liste, ki se ne sramujejo zasramovati najiminentnejše svetinje naše svete cerkve. Tudi na Slovenskem, žal, imamo, list ki se norčuje ne samo iz katoliških duhovnikov marveč iz vsega, kar je katoliškega. In v tem skoro ne zaostaja za židovsko prešo dunajsko. Da zabavljajo socijalno demokratični listi zoper vero, se ne čudimo, kajti oni vidijo v tem najhujšo nasprotnico njihovih načel. A da slovensko inteligenca, njej pa čelu glasovati liberalce, auktor „Slovenskega Naroda“ dr. Tavčar tako grdi duhovnike, to je že preostudno.

Rusko. Katoliški škof Simon je bil pregan v Odesso. In kaj je bil vzrok? Vlada je zapovedala katoliškim duhovnikom, da naj opravljajo druge molitve (ne sv. maše) v ruskem jeziku. Škof je dovolil tudi poljski jezik. Našel se je izdajalec med temi 17 duhovniki, ki je ovadil škofa in je moral radi te malenkosti v pregnanstvo. Radi tega koraka se bo zastopnik sv. stolice dogovarjal z rusko vlado.

Turško. Melhitski škofje so se zbrali 13. nov., da izvolijo novega patriarha. — Kaldeljski patrijarh je izvolil niarbekirskim škofom Solimana Musael-sabagh.

Angleško. V protestantskem mestu Seffieldu je hotel nenavno nastopiti kot govornik neki popotni razgrajatelj Nattery, hoteč zabavljati proti katoliški cerkvi in samostanom. Velika množica ljudij se je zbrala, a ne zato, da bi poslušala popotnika marveč, da bi mu zabranila govoriti. Protestantski župan mu je dal pismeno prepoved, da ne sme nikjer več javno nastopiti. — Kaj bi se zgodilo v takem slučaju pri nas? Gotovo bi bilo dovoljeno nastopiti govorniku in konečno, ko bi zadosti oblatil katoliško cerkev, bi žel občno pohvalo. Saj imamo tudi pri nas take popotnike, ki pa niso protestantje ampak katoličani in vendar hodijo po shodih zabavljati proti služabnikom cerkve. Poznamo jih.

Amerika. Neki minister je pridigoval v krščanski cerkvi, ter trdil v govoru, da ni hudiča. To je razkačilo poslušalce, in ko je še na dalje tajil hudobnega duba, prijeli so ga verniki in vrgli iz prižnice. Tudi streljali so nanj, a srečno jo je popihal pred razdraženim ljudstvom.

Osemnajstletni J. Sanler je nameraval pred nekaj tedni ustreliti svojo mater. Toda svoje zlobne nakane ni izvedel, kajti puška je sicer počila, a strelca samega zadela v glavo, da so se možgani razpršili iz črepinje.

Kitajsko. Zadnji čas se je jako mnogo pisalo o Kitajski, ker so ondotni neverniki umorili dva katoliška misijonarja. Kitajci bodo morali o tem strog odgovor dati nemški vladi, ki ne bo prej mirovala, nego da se kaznujejo morilci. Kitajski fanatiki jako sovražijo kristjane vsakorške narodnosti. Imenujejo jih „hudobne duhove“. Glavni vzrok takim umorom so mandarini (načelniki), ki odobravajo jednaka dejanja

ter večkrat sami naščuvajo ljudstvo zoper kristjane. — Apostolski vikarijat južni Šantung, kjer sta delovala umorjena misijonarja, šteje med 10 milijoni prebivalcev 9000 katoličanov in 16.000 novospobrnjenec, ki bodo kmalu prejeli sv. krst. Ves Šantung pa šteje 27.000 katoličanov. Misijonsko delovanje je pričel l. 1882 tedanji škof Anzer, ki se je — kakor smo zadnjič poročali — nedavno mudil v Berlinu pri nemškem cesarju, pod čegar pokroviteljstvom so ondotni misijoni. Imenovani škof Anzer je moral takoj v začetku svojega delovanja izkusiti marsikako težavo. V nekeji kitajski vasi ga je napadlo podivjano ljudstvo, mu zvezalo roki in ga privezalo za drevo. Tu so ga fanatični neverniki dolgo mučili in tolkli, da so naposled menili, da je umrl. Ponujal jim je denarja, a vpili so, da ga ne marajo, ampak da zahtevajo njegovo življenje. V takem stanju na pol mrtvega najde njegov učenec, ki ga nese v bližnjo vas k nekemu kristjanu. Polagoma je okreval in od tistega časa oznanuje s podvojeno močjo sveti evangelij.

Mnogo otrok najdejo misijonarji po gozdovih ali tudi v vodah, kamor jih mečejo Kitajci; poberejo jih in krstijo. Misijoni jako lepo napredujejo, zlasti od leta 1890; mnogo nemških junaških mladeničev pristopa v misijonske šole, kjer se vzgojujejo za bodoče oznanovalce sv. vere med pagani.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec gruden (december) 1897.
(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Ljudski misijoni.

b) Posebni nameni:

11.) **Sv. Damaz.** Mnoge družine, ki so popolnoma zapadle brezbožnosti. Združeni boj proti nenravnosti in pijanstvu. Hudo skrbani.

12.) **Tretja adventna nedelja.** Da se spozna kako napačno je človeško srce brez Kristusa. Varstvo pred hudobnimi nasprotniki.

13.) **Sv. Lucija.** Silno težavni avstralski misijoni. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Ženska mladina v zimskih mesecih.

14.) **Sv. Lotar.** Kat. časnikarstvo v hudih bojih našega časa. Dar pastirske modrosti. Zaželeno povišanje.

15.) **Sv. Valertjan.** Rešitev države Ekvador iz sužnosti protozidarjev. Družinski očetje, ki so zasli na slaba pota. Obvarovanje pred norostjo.

16.) **Sv. Odo.** Da se spozna, kako slaboten je človeški razum brez Kristusa. Duh prave veselosti. Spreobrnjenje grešnikov iz navade.

17.) **Sv. Sturmij.** Da se odpomore pomanjkanju krščanskih zdravnikov in odvetočnikov. Mladi ljudje v lahkomišelnosti in grehe zapleteni.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprosnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca. sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše de-

žele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Hude zadeve, da bi se dobro rešile.

Zahvale :

Bila sem v velikih skrbeh zaradi bolne roke, katera me je od dne do dne bolj bolela. Obrnila sem se pa spojnim zaupanjem do presv. Srca Jezusovega, naj mi to milostljivo Srce na priprošnjo Njegove prečudne matere, sv. Jožefa, sv. Antona Padv., sv. Roka in vernih duš v vicah, podeli zopet ljubo zdravje! — In res bila sem vslišana. S tem izpolnim svojo obljubo in se tisočkrat zahvalim za zadobljeno milost. Naj hi se vsi bodi si v dušnih ali telesnih stiskah obračali do teh milostljivih presv. src.

M. J.

Poljedelsko ministerstvo je odločilo, da dobivajo udarji od prvega januarja 1898 drva in žito zastonj, vdove in provizijonisti pa le oni, ki bodo v novem letu upokojeni. Na nas, ki smo že vdove, se niso spomnili. Opravljala sem devetdnevnic v čast sv. Jožefu, da bi mi bilo mogoče priti pred presvetlega cesarja samega in Njega Veličanstvo zaprositi tudi za nas sedanje vdove in provizijoniste. Ker sem po hudih težavah to dosegla s pomočjo sv. Jožefa, zahvaljujem se za to milost v »Zg. Danici«.

Marija Kastrin, rud. vdova.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. „Rim. List“ objavlja nastopno vest: „Kakor brzozjav poročja, imenovan je goriškim nadškofom dr. Jakob Missia, knezoškof ljubljanski.“ Iz dveh drugih dopisov iz Gorice posnamemo, da je ta vest po Gorici splošno znana. V Ljubljani nimamo o tem nobenega avtentičnega poročila. Vender že ta dasi še negotova poročila navdajajo duhovščino in vernike ljubljanske škofije z nepopisno žalostjo nad izgubo, kakor si večje za škofijo misliti ne moremo. — Stolni kapitelj ljubljanski se je zato takoj danes sešel v posebno sejo ter je kot tolmač teh čutil soglasno sklenil, nemudoma odposlati prevzvišenemu škofu, ki še vedno bivajo na Dunaju, pismo, v katerem omenja, s kako grenko in nepopisno bolestjo je vsprejel stolni kapitelj, kakor tudi druga duhovščina in verniki nepričakovano vest, da Prevzvišeni zapusti škofijo, za katero si je pridobil toliko izrednih nevenljivih zaslug; nadalje izraža stolni kapitelj iskreno željo, da se ta vest ne uresniči, ter dostavlja tudi lepo, prevdano, iskreno prošnjo, vravnati v korist cerkvi vso zadevo tako, da prevzvišenemu želimo ob slovesu, da bi našli v novi svoji vladikovini isto ljubezen, kot so jo uživali pri nas, goriškim Slovencem pa najiskrenejše častitamo na novem tako izvrstnem nadškofu.

Zadnja poročila nam potrjujejo to žalostno novice: naš ljubljani višji pastir nas res zapuste. — Prevzvišenemu želimo ob slovesu, da bi našli v novi svoji vladikovini isto ljubezen, kot so jo uživali pri nas, goriškim Slovencem pa najiskrenejše častitamo na novem tako izvrstnem nadškofu.

Duhovske izpremembe v goriški nadškofiji. Za špirituala v bogoslovje pride župnik šentkocjanski dr. Brunat. Za kurata v Kal velečast. gosp. Jož. Shejbal, dosedaj vikar na Ponikvah, na njegovo mesto pride velečast. g. Ivan Kodromac, vikarij na Trnovem pri Kobaridu.

Mesarjev spominek. Za spominek č. g. župnika Mesarja, ki ga mislimo postaviti v cerkvi, nabralo se je dosedaj 170 gld., ktera svota naložena je v hranilnici v Sredni vasi. Spominek nameravamo napraviti v podobnej obliki, kakor je Baragov v Dobrniški cerkvi, le da bi bila soha župnikova iz cemet-marmorja in bi ne bila v niši ampak prosta na vrhu ploše. Spomen v takej obliki stal bi okolo 300 gld. Plošo z okraski vred bi izdelal g. Ignacij Čamernik v Ljubljani za 150 gld., a soho iz marmor cementa pa g. Grošelj v Selcah pri Železnikih, ki je rajncega dobro poznal. Bolje bi seveda bilo, da bi soha bila vsaj iz isterskega marmorja, in tak spominek bi stal okoli 400 gld. Zaradi tega obračam se še enkrat na častilce rajnega g. župnika, da bi blagovolili še kaj podariti v ta namen. Darovi naj se pošiljajo naravnost na podpisanege. Imena darovalcev objavijo se pozneje.

S. Ažman, župnik.

Izpovedanja (nazori) socijalnih demokratov. V Boga ne verujemo! tako je priznala v Hamburgu na socijalno demokratičnem shodu „sodruginja“ Steinbach. (Veliko pritrjevanje.) Socijalni demokratje si sicer ne upajo to očitno trditi in pravijo, „vera je privatna stvar“. A sodruginja Steinbach je to, kar se da prav lahko iz njih časopisov sklepati, očitno priznala. Hvala jej! Sodrug Bebel je trdil l. 1893. v državnem zboru: „Mi socijalni demokratje smo nasprotniki vsake nebeške in zemske oblasti, nebesa prepustimo angeljem in vrabcem.“ Ko je na to zakričal poslanec Bachem „sodrugom“: Vi ne priznate niti vstajenja niti večnosti, zadonelo je iz ust vseh sodrugov gromoviti: „Ne“!

Dalje: Socijalna demokracija je sovražnica vere; ona je brezbožna, bogotajska stranka, koje jedini namen je, iztrebiti vero iz ljudstva. To so tedaj nauki socijalnih demokratov, ki hočejo ljudstvo oblažiti. Te nauke naj si dobro zapomni krščansko ljudstvo, da bo spoznalo sovražnika, zoper kterega se moramo boriti z združenimi močmi. Gorje nam vsem ako pridejo taki bogotajci res kdaj do vlade, kar se jim menda nikdar ne bo posrečilo.

Velik državnik — velik častilec Srca Jezusovega. Letos je 22 let, odkar je Garcia Moreno, predsednik Ekvadorske republike, bil umorjen. Ta mož je bil velik častilec Srca Jezusovega.

Rodil se je Garcia Moreno l. 1821 v Ekvadoru. Duševno obdarjen posvetil se je zgodaj znanostim, s kojimi se je pečal rad tudi v poznejši dobi. Da se bolj izobrazil, potoval je v Evropo ter vrnivši se v domovino postal rektor na vseučilišču v Quitu. Poleg časti, je bil odbran tudi za senatorja republike, in na to za konzula; l. 1861. je bil drugič izvoljen za predsednika in l. 1875. tretjič. Tega leta ga je zadela kruta roka morilčeva 6. velikega srpana ob belem dnevu na javnem trgu. Ni naš namen opisovati modro in blagodejno politično delovanje njegovo, niti ne želimo omenjati, kako je razširil trgovino, obnovil vojsko, povzdignil znanost in umetnost. Dovolj je, da omenimo, da je po njegovem umoru zbornica Ekvadorska mu dala časten prinevek: Slavaj obnovitelj republike in mučenik katoliške vere Neumorno se trudeč za to, da bi povzdignil in zboljšal začasno dobro svoje domovine, trudil se je še veliko bolj, da postane izročena mu republika popolnoma katoliška. In v tem oziru je bilo v Ekvadorju posla dovolj; toda bogaboječi prednik se ni prestrašil no-

bene težave. O njem piše P. Dressel tako-le: Pogosto sem občeval z njim, a vedno sem šel od njega globoko ganjen. Ko sem ga često obiskal na njegovi pristavi, kjer je v družinskem krogu počival od dela, bil je blag in srčno prijazen ne zatajivši pri tem svoje možke resnosti. Ko se je približal čas za sv. mašo, šel je v zakristijo, pripravil je mašno obleko ter mi stregel v pričo kmetskega ljudstva. Ko bi videli predsednika resni, a ljubeznjivi obraz, bele njegove lase, dasi je bil še v najlepši možki dobi, vojaški ponos, potem bi imeli spoštovanje, kojega je zaslužil in tudi povsodi pridobil.

Pred vsem je bil Moreno veren sin katoliške cerkve. Razglašenje papeževe nezmotljivosti se je javno razglasilo in slovesno proslavljalo v Ekvadorju. A ko je Viktor Emanuel s svetoskrunsko roko posegel za dedščino sv. Petra in zasedel Rim, uprl se je G. Moreno in ugovarjal v imenu republike Ekvadorske grdemu ropu, s kojim se je sv. Oče oplenil vsega svojega posestva. L. 1873. je pripravil zbornico do tega, da je papežu privolila iz državne blagajnie letni petrov novčič.

Ko je bil l. 1875. tretjič izvoljen predsednikom republike, naznani svoje imenovanje sv. Očetu s pismom in ga prosi apostolskega blagoslova za svojo nadaljno vlado. Med drugim piše tudi to: Danes, ko me lože prostozidarjev sosednjih dežel najgrje napadajo in me krivično ovadujejo, pripravljajoč si sredstva, kako bi me skrivno umorili, treba mi je božjega varstva več nego kdaj prej, da morem živeti in umreti, braneč sv. vero in milo mi republiko, kojoj mi je izročil Bog. Kaka sreča je zame, sv. Oče, da me sovražijo in obrekujejo radi našega Odrešenika; a kako neizmerno bi bil srečen, ko bi mi blagoslov Vaše svetosti pridobil milost, da prelijem kri za Onega, ki je prelił svojo drago kri za vse kristjane! — Ali niso to misli in čuvstva svetnika?

Najganjlivejša pa je njegova prisrčna in velika pobožnost do presv. Srca Jezusovega. Posebno dobre volje je bil, kečar je mogel spremljati sv. Rešnje Telo v slovesni procesiji. Veliki petek je vedno šel z ministri v stolno cerkev, da je poljubil rane križanega Izveličarja. Zadnjih pet let je dvakrat v tednu pristopil k mizi Gospodovi. Za tega bogoljubnega predsednika je bil 14. sušec l. 1874. dan pravega veselja, ko se je vsled njegovih prizadev posvetila republika presv. Srcu Jezusovemu. Škofje so spočetka menili, da naj bo ta svečanost samo cerkvena; a to ni bilo po godu Garciji, ki je bil sam marljiv član bratovščine presv. Srca Jezusovega. Na njegov predlog sklene državni zbor, da mora biti dan posvečenja praznik za celo državo. V vseh cerkvah v Quitu se je pripravljalo ljudstvo na ono slavnost, celo vojaštvo z duhovnimi vajami, misijoni itd.; a na dan posveti nadškof v pričo predsednika in vseh oblastij meščanskih in vojaških republiko Srcu Jezusovemu.

Gori v pismu smo omenili, da je imel Garcia za veliko srečo, ako bi moral preliči kri za sveto stvar. Pobožna njegova želja se je spolnila. Prosto-zidarji so na shodu v Limi sklenili njego smrt. Bilo je 6. velikega srpana l. 75 ravno prvi petek, ki je posebno posvečen Srcu Jezusovemu. Pobožni predsednik je prejel ta dan sv. obhajilo po svojej navadi.

Okoli 10. ure so ga opomnili, naj pazi, ker preži nanj zarota. Srčen mož, svest si čiste duše, odgovori na to z dvema besedama: revščina in prostost. Potem je delal popolnoma miren izvestje za zbornico in ja je zaključil s prekrasnimi besedami: Ako najdete, da sem v čem napredoval, pripisujte pred vsem Bogu in prečistej deliteljici njegovih neizmernih milostij, za tem pa ljudstvu in siromakom, ki so me podpirali s svojo vernostjo ali s svojim znanjem v zamotanih vladnih poslih, kedarkoli sem izvrševal težko svojo dolžnost.

Okoli 1. ure popoldne je bil na potu v vladno palačo; pride do stolne cerkve in gre notri, da se pokloni Najsvetejšemu, ki je bilo izpostavljeno. Bila je to zadnja čast, ki jo je skazal Jezusu v presv. zakramentu, a ob jednem je bila nevedé priprava za bližnjo smrt; kajti morilci so ga že zunaj pričakovali.

Ko je bil tako nekaj časa zatopljen v sveto pobožnost, pride k njemu neki mladenič ter mu naznani, da so prišle važne vesti iz Guayaquila. Predsednik vstane in zapusti cerkev. Ravno doseže svojo palačo, ko skoči 5 morilcev nanj iz zasede. Jeden zarotnik ga udari z nožem po glavi. Predsednik se hitro umakne, da potegne zamokres. A v tem hipu počiju štiri strelji in Gracia Moréno pade smrtno ranjen na tla. Hitro priskočijo morilci, da ga popolno umoré in ubijejo. „Bog ne umrje“ bile so zadnje njegove besede. Krvaveč iz 22 ran izgubi glas, a vendar ostane še pri zavesti. Znanci in prijatelji so ga odnesli v stolnico, in na vprašanje duhovnikovo, ali odpušča morilcem, pokima z ranjeno glavo, da resnično odpušča in potem — izdihne blago dušo. Kakor je bilo življenje njegovo sveto, tako je bila sveta tudi smrt njegova.

O presveto Srce Jezusovo, vzbudi nam po svoji milosti može, ki bodo polni moči in značajnosti zjedini v sebi zlasti ponižnost s skromnostjo in bogoljubnostjo, kakor G. Moreno. Tedaj bo zmagala katoliška stvar in prevladala svoje najhujše nasprotnike. — — Glasnik J. Srca.

Osmehena bahatost. V Danzigu kažejo še sedaj v cerkvi stol, na katerem je sedel Peter Veliki, ruski car, nekđaj med pridigo. Poleg njega se je vsedel mestni župan. Ko se je približal cerkovnik s pušico, poseže župan v žep ter položi poleg sebe cekin. Car položi dva cekina. Župan to videč položi tri. Tako se je ponaljalo toliko časa, dokler nista oba gospoda izpraznila žepov. Cerkovnik se približa najprej k županu, ki vrže vse cekine v pušico; ko pa pride k carju, podari ta samo jeden cekin, druge pa spravi v svoj žep. Župan se je baje vsled tega zelo jezil, zlasti ker ni spoznal carja. Svojo bahatost je prav dobro in zasluženoplačal.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Župnija Sela pri Kamniku 10 gld.

Za dijasko mizo: A. J. 1 krono.

Za kruhe sv. Antona: — M. J. 1 krono.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Feliks Javornik, vodja v uršulinskem samostanu v Škofji Loki, 5 gld.

Za razširjanje sv. vere: Čast. g. F. Javornik v Škofji Loki, 102 gld.